

*Artículo tercero. Fuera de la capital las aprobaciones deberán someterse a los delegados locales de Propaganda, menos en aquellos casos cuya importancia haga incumbir su aprobación a la Jefatura Provincial de Propaganda».*³⁷

Aquesta censura general prèvia de tota mena d'impresos no permetia la impressió de cap mena de text en llengua catalana, ni tan sols de la més modesta estampa religiosa. Així, doncs, tot text que aparegués imprès després de l'ocupació de Catalunya en llengua catalana era considerat clandestí i, per tant, castigat pel Codi Penal i, a més, podia ser sancionat per les autoritats militars i civils amb multes i detencions governatives.

Als organismes oficials es cursaren ordres perquè desapareguessin els impresos de tota mena en català. Per exemple, a l'Ajuntament de Sabadell es cursava aquesta Circular, datada el 16 de setembre de 1939, «Año de la Victoria», dirigida per l'alcalde als directors de les diverses seccions de l'Ajuntament, on es deia:

«Al objeto de dar estricto cumplimiento a lo ordenado por el Excmo. Sr. Gobernador Civil de la provincia, sirvase revisar todos los impresos, libros y documentación pertinente de esa dependencia, al objeto [sic] de que estén redactados en idioma nacional dándose cuenta del resultado de la revisión».

En el cas que només es disposés d'impresos en català, mentre s'imprimien els corresponents en castellà es podien continuar utilitzant els primers, però estampant-hi textos com els següents: «¡Arriba España! Habilitado provisional por carecer de impresos en castellano».³⁸

6. Reiteració de la prohibició del català als rètols, anuncis, inscripcions i impresos. Sancions als infractors. Premi als delators

Malgrat les ordres donades per les autoritats franquistes des de l'entrada a Barcelona i les multes imposades, sis mesos després de l'ocupació els rètols, anuncis, inscripcions i impresos en llengua catalana no acabaven de desaparèixer. Per això, el primer governador civil, González Oliveros, començà a imposar sancions econòmiques a aquelles persones i entitats que encara utilitzaven el català. Algunes d'aquestes sancions eren fetes públiques, per ordres del mateix governador civil, a la premsa. Per exemple, el 16 d'agost, en la nota infor-

mativa facilitada per la «Jefatura de Orden Público» de Barcelona, constava la multa següent:

*«Multas.
A Martín Casadesús, cien [sic] pesetas por presentar instancia con el sello en catalán».*³⁹

Martí Casadesús, president de la Comissió de Festes del carrer Guillerries de Barcelona, havia presentat al govern civil de Barcelona una instància en la qual demanava autorització per celebrar diversos actes festius, com balls, amb motiu de la Festa Major de Gràcia. El text de la instància era redactat en castellà, però el segell de la Comissió de Festes del carrer que s'hi havia estampat era el mateix d'abans de l'ocupació i, per tant, en català.

El 14 d'agost el governador civil contestava l'esmentada instància, i després de reclamar que es complimentessin alguns punts d'una seva disposició sobre l'organització de festes, escrivia:

«Por último pongo en su conocimiento que visto el membrete en catalán que figura en dicha solicitud y considerando que con este hecho se ha infringido lo ordenado en el Bando del General Jefe del Ejército del Norte, por el que se limitó el uso del catalán a las relaciones exclusivamente familiares y las reiteradas instrucciones de la Jefatura de la 4ª Región Militar, para que se redacten en el idioma nacional los rótulos de todos los establecimientos, así como también toda clase de prospectos, anuncios, facturas y documentos en general que hayan de exhibirse al público; he resuelto imponer a V. una multa de CIENTO CINCUENTA [sic] pesetas, que se servirá hacer efectiva en el plazo de ocho días, a partir del recibo de la presente, ingresando el 33 por 100 en la cuenta corriente que este Gobierno tiene abierta en el Banco de España para atenciones benéfico-sociales, y abonando el resto en papel de pagos del Estado que deberá presentar en unión del resguardo del ingreso anterior, en la Secretaría General de este Gobierno Civil».

El mateix 14 d'agost, en què es rebia aquesta contesta del Govern Civil, Martí Casadesús pagava la totalitat de la multa, «por tener sello de la Comisión de Fiestas redactado en catalán».⁴⁰

Uns dies després la premsa barcelonina informava d'una forta multa imposada pel governador civil a uns grans magatzems de la ciutat i de les sancions econòmiques i destitucions imposades a dos alcaldes de la província de Barcelona per haver utilitzat el «dialecto catalán». En un diari de la tarda es llegia:

39. *La Vanguardia Española* (Barcelona), 17-VIII-1939. També a *El Noticiero Universal* (Barcelona), 16-VIII-1939.

40. Arxiu J. B.

37. *Solidaridad Nacional* (Barcelona) i també *La Vanguardia Española*, 15-IX-1940.

38. Arxiu Municipal de Sabadell.